

Debreceni **S**

Z

E

M

L

E

**Tudomány
és kultúra**

2013/2-3

Szerkesztik:

ifj. Barta János *főszerkesztő* Kovách Ádám *főszerkesztő-h.*
Angi János Kerepeszki Róbert Pallai László

A szerkesztőség címe:

Debreceni Szemle, *Szerkesztőségi titkárság*
Debrecen, Bem tér 18/c., 4026
Tel.: (52) 509-200, Fax: (52) 534-042
E-mail: szemle@unideb.hu
URL: <http://szemle.unideb.hu>

Kiadja:

„Debreceni Szemle” Alapítvány

Kuratórium és Szerkesztőbizottság:

Orosz István <i>elnök</i>	Bazsa György <i>alelnök</i>
Abádi Nagy Zoltán	Jávor András
Beck Mihály	Mazsu János
Bitskey István	Sipiczki Mátyás
Gaál Botond	Sipka Sándor
Gomba Szabolcs	Szabó József

Megjelenik negyedévente

Előfizethető:

A szerkesztőségben vagy bankszámláján:
Debreceni Szemle Alapítvány 11625009-07950000-
25000006 sz. számlán, illetve postai befizetési csekk kérhető
levélben a szerkesztőség címén az 52/509-210-es telefon-
számon.
Éves előfizetési díj 1000 Ft. Külföldre (kivéve a környező
országokat) 80 USD, ill. 60 EUR. Bank neve: Erste Bank
Hungary Zrt., SWIFT kód: GIBA HU HB

DEBRECENI SZEMLE

TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Debrecen és a régió tudományos műhelyeinek folyóirata

XXI. ÉVF. 2-3. SZÁM

ÚJ FOLYAM

2013. OKTÓBER

Az első folyam 1927-től 1944-ig jelent meg.

TARTALOM

<i>Bazsa György: A Debreceni Szemle új folyamának húsz éve</i>	81
TANULMÁNYOK	
<i>Szatmári István: Áttörések és kihívások az összejt-kutatásban</i>	83
<i>Tóth Zoltán: A tanulók kémiai részecskékkal kapcsolatos fogalmi rendszerének vizsgálata fenomenográfiával kombinált tudástér-elmélettel</i>	91
<i>Papp József: Adalékok Magyarország első stadionja, a Debreceni Nagyerdei Stadion történetéhez</i>	101
<i>Szakál Imre: Csehszlovák telepítéspolitikai Kárpátalján a két világháború között. A telepítések első szakasza: állami letelepítések. Az első kolóniák</i>	111
A KULTURÁLIS ÉLET HÍREIBŐL	
<i>Vida Tivadar: Egy tárgy három élete. A bárándi honfoglaláskori tarsolylemez kiállítása elé</i>	120
<i>D. Szabó László: A „bárándi” tarsolylemez</i>	125
JEGYZETLAPOK	
<i>Sipka Sándor: Hunyadi János professzor „Istennel és isten nélkül” című könyvéről</i>	133
KÖNYVSZEMLE	
<i>Halasy-Nagy József: Az antik filozófia (Hoffmann Zsuzsanna)</i>	135
<i>Madarász Imre: A legfényesebb századforduló (Prugberger Tamás)</i>	137
<i>Small Nations on the Borderlines of Great Powers. Eds. Attila Bárány – Satu Matikainen (Berkes Antal – Hevő Péter)</i>	140
<i>A Debreceni Egyetem története 1912–2012. Szerkesztette: Orosz István és ifj. Barta János (Bolvári-Takács Gábor)</i>	143
<i>Diszkrimináció / Emancipáció – Asszimiláció / Diszkrimináció. Szerkesztette: Kovács István Gábor. Történeti Elitkutatások – Historical Elite Research 8. (Ifj. Barta János)</i>	145

Varga Zsuzsanna: Az agrárlobbi tüdőklése és bukása az államszocializmus időszakában (<i>Pallai László</i>)	149
Papp László: Amikor a Nagyerdő a Bem térig ért... Emlékek a 100 éves Debreceni Egyetemről, különös tekintettel a Tisza István és a Kossuth Lajos Tudományegyetemre (1912-2012) (<i>Bacsa Balázs Antal</i>)	152

Támogatóink

Debreceni Egyetem

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata

Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága

Debreceni Egyetem és Debrecen M. J. Város Közművelődési Vegyesbizottsága

Benedek Tibor Debrecen

Forrás Lelki Segítők Egyesülete

mým paksi atomerőmű

A Debreceni Szemlét terjesztő üzletek, árusítóhelyek:

Debrecen: *Alternatív Könyvesbolt*, Hatvan u. 1/a. (4026); *Sziget Könyvesbolt*, Egyetem tér 1. (4032); *Református Könyvesbolt*, Piac u. 4-6. (4026); **Budapest:** *Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Könyv- és Jegyzetbolt*, Múzeum krt. 6-8. (1088); *Gondolat Könyvesház*, Károlyi M. u. 16. (1053); *Könyvtárellátó*, Váci út 19. (1134) **Eger:** *Sipotéka Könyvesbolt*, Érsek u. 2. (3300); **Nyíregyháza:** *Nyíregyházi Főiskola Tankönyv- és Jegyzetbolt*, Sóstói út 31/b. (4400)

DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA
(THE DEBRECEN REVIEW)

is an academic quarterly that publishes studies in the humanities as well as in the social and natural sciences, focusing on the findings of recent research in these disciplines. Since it appeals to a wide and educated public, it aims to combine scientific exactness with readability in its style.

Drawing upon the centuries-old academic traditions of the city, Debreceni Szemle has adopted and continues the legacy of its predecessor with the same title, which was published between 1927 and 1944.

Although Debreceni Szemle is mainly reliant on and addresses the intellectuals of the Debrecen region, it also publishes contributions by leading experts both in Hungary and abroad.

In addition, the journal reports on scientific and cultural events of the region, especially on those organized by the Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences and the University of Debrecen. Events related to the city from anywhere in the world are also given detailed coverage.

Debreceni Szemle was launched by the Regional Committee (the present Regional Centre) of the Hungarian Academy of Sciences in cooperation with Debrecen Universitas (the legal predecessor of the University of Debrecen) in 1993 and is supported by the municipality of Debrecen.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Bt., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József ügyvezető
Nyomdai előkészítés: Andrásiné Rácz Erika

HU ISSN 1218-022X
HU ISSN 1588-0229

500,- Ft

A DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

tudományos folyóirat, amely a humán és a társadalomtudományok, valamint a természet- és műszaki tudományok minden ágának legújabb eredményeivel – és nem csak a régióban vagy hazánkban elértéről – kívánja megismertetni a széles értelemben vett tudományos értelmiséget. Tanulmányainak tárgyalásmódja: stílusa, nyelvezete olyan, hogy befogadható legyen az illető tudományterületet nem művelő kutató és érdeklődő értelmiségi számára is.

A Debreceni Szemle az ugyanilyen címen *1927 és 1944* között megjelent folyóirat folytatójának tekinti magát, épít a századokon át kisu-gárzó debreceni kulturális hagyományokra.

A folyóirat támaszkodik a város, a megye és a régió tudományos és kulturális potenciáljára, de *országosan csaknem egyedülálló célkitűzésének* megfelelően a szóban forgó tudományterületek legjobbjai tőlából közöl tanulmányokat.

A Debreceni Szemle ugyanakkor hírt ad a város és a régió tudományos eseményeiről (elsősorban is a Debreceni Akadémiai Bizottság és a Debreceni Egyetem rendezvényeiről), illetve az ilyen eseményekről bárhol a világon, ha azokban a debrecenieknek lényeges szerepük volt.

A Debreceni Szemlét 1993-ban az MTA Debreceni Területi Bizottsága – rövidebben: a Debreceni Akadémiai Bizottság – (mai nevén: MTA Debreceni Területi Bizottsága), valamint a Debreceni Egyetem jogelődjét képező Debreceni Universitas indította újra Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával.